

Camí ral de Peguera a Feners

Fígols

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Peguera
Emplaçament Rural

Coordenades:

Latitud: 42.169383476209
Longitud: 1.7469764140403
UTM Est (X): 396503
UTM Nord (Y): 4669342

Classificació

Número de fitxa 08080 - 81
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Obra civil
Estil / època: Medieval
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: Trams que es troben en mal estat i caldrien arranjaments en el ferm i els laterals del camí.
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Obert
Ús actual: Social
Titularitat Pública
Titular: Ajuntament de Fígols
Autoria de la fitxa Joel Colomer Casamitjana
Data de registre de la fitxa: dj., 10/07/2025 - 15:37

Descripció

Camí ral de Peguera a Feners és una pista forestal que creua part del terme municipal de Fígols amb un ferm irregular. No hi ha guardarails ni trencaigües, i el ferm és de pedres i terra. Amb una longitud aproximada de 7 quilòmetres, el camí ral de Peguera a Feners és una de les rutes tradicionals més significatives de l'alta muntanya berguedana. Aquest sender històric travessa part del terme municipal de Fígols i connectava, durant segles, el petit nucli miner i pastoril de Peguera amb les valls mitjanes i el nucli de Feners, a través d'un traçat que oscil·la entre els 1.700 i els 1.200 metres d'altitud. Més enllà de la seva funcionalitat com a via de comunicació, el camí representa un testimoni viu de la relació entre les persones i el territori: un corredor natural que va articular la vida quotidiana, econòmica i social de generacions senceres. Durant l'època d'activitat de Peguera, aquest camí era essencial. Servia com a única via de sortida directa cap al sud, i era utilitzat per pastors, ramaders, miners, traginers, dones que transportaven queviures i infants que baixaven a escola. A través del coll de Fumanya i les carenes que separen les dues conques, el camí permetia el pas a peu o amb bèsties de càrrega en un recorregut que, malgrat ser exigent, era considerat segur i ben establert. L'estreta relació entre Peguera i Feners es materialitzava en aquesta via de terra, que travessava un paisatge d'alt valor natural i humà. La vegetació que acompanya aquest camí és rica i diversa, fruit del contrast d'altituds i orientacions. Als trams superiors, prop de Peguera, dominen els prats subalpins i els boscos de pi negre, amb presència de neret, ginebrons i floracions estiuenques. Més avall, el camí s'endinsa en pinedes de pi roig, amb un sotabosc variat de boix, estepes i, en zones més humides, freixes i avellaners. Els usos tradicionals han deixat empremta en forma de marges de pedra seca, trams empedrats, feixes abandonades i antigues barraques, que avui testimonien l'aprofitament intensiu i equilibrat del medi per part de les comunitats locals. Amb la desaparició progressiva del nucli de Peguera a mitjan segle XX i la millora de les infraestructures modernes, el camí ral va quedar en desús. Tanmateix, encara avui es conserva gairebé íntegre, i pot ser recorregut com a ruta de senderisme patrimonial, oferint una experiència immersiva en el paisatge i la memòria de la muntanya berguedana. Redescobrir aquest camí és, també, reconnectar amb un model de vida lligat a l'esforç, la proximitat i l'equilibri amb la natura.

Història

El camí ral de Peguera a Feners era una via de comunicació, d'uns set quilòmetres de llargada, unia el nucli aïllat de Peguera amb Feners, establint una connexió vital entre dues comunitats marcades per l'activitat minera i les formes de vida tradicionals. Peguera va esdevenir a finals del segle XIX un petit nucli miner vinculat a l'explotació de carbó de pedra. Malgrat la seva ubicació remota, el poble mantenia una activitat notable gràcies a la mineria i a la ramaderia, però depenia de manera crucial de les comunicacions amb els nuclis de fondalada. El camí ral que baixava cap a Feners era la principal via de sortida i d'entrada: per allí hi circulaven miners, comerciants, famílies i traginers. També era la ruta habitual per al transport de queviures, eines, documents oficials i fins i tot carbó, quan no hi havia accés rodat. Feners, més avall i proper a Sant Corneli, es trobava integrat dins la xarxa minera de les Mines de Cercs, i exercia un paper clau com a punt de pas cap a la vall del Llobregat. La relació entre Feners i Peguera no era només geogràfica: era una connexió social profunda, alimentada pel parentiu, l'ajuda mútua i les necessitats compartides. Els miners pujaven i baixaven per aquest camí a peu o amb matxos carregats, sovint en condicions extremes, especialment durant els mesos d'hivern, quan la neu feia gairebé impracticable el pas.

Bibliografia

MALLORQUÍ, Elvis (2021), Els camins històrics, Diputació de Girona, Girona.

A.A.V.V. (2019), Camins amb història (mapa i estudi del Berguedà), el Berguedà, Berga

